

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
200900697	2009/11432-MOR	14.12.2009

Hørings svar fra Universitetet i Bergen - Utkast til forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Vi viser til brev av 11.09.09 der institusjonene inviteres til å kommentere forslag til endring av forskrift om kvalitetssikring i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Universitetet i Bergen har følgende kommentarer og innspill, sortert etter forskriftens kapitler:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser:

- *Om NOKUT som kvalitetsutvikler.* UiB ser det som positivt at NOKUT tiltenkes en rolle som bidragsyter i kvalitetsutviklingsarbeidet ved institusjonene. Slik kan mer samlet kunnskap om institusjonene komme den enkelte mer direkte til gode. Det vil også være velkomment om NOKUT i større grad kan tilby seminarer som kan bidra til at kravene i lov og forskrift bedre oppfylles. Det er viktig at NOKUT utøver tilsyns- og utviklerrollene som separate roller og at dette overvåkes for å trygge at balansen mellom rollene ivaretas tilfredsstillende. Vi viser ellers til høringsuttalelsen vår om NOKUTS strategiplan for mer utfyllende kommentarer på dette området.
- *Om NOKUTs virkemidler.* Forskriften åpner for at NOKUT får større handlingsrom, med nye tiltak og virkemidler. I merknadene nevnes stikkprøver for å undersøke kvaliteten av utdanning og mulighet for å be om redegjørelser i enkeltsaker ved indikasjon på kvalitetssvikt. Fullmakten slik den er formulert i § 1-8, fremstår som meget vid og gir NOKUT mandat til å vurdere hvilke tiltak som er hensiktsmessige. Intensjonen bak mandatet fremkommer i departementets høringsnotat, i NOKUTs egen strategiplan og i merknadene til forskriften, at det skal være mulig å bruke et sett av mindre ressurskrevende tiltak. Dersom dette er formålet, kunne formålet vært føyd til forskriften, som en understrekning av dette, "I tråd med formålet med NOKUTs virksomhet, kan NOKUT benytte seg av *andre, mindre ressurskrevende tiltak og virkemidler*, enn det som fremgår av lov og forskrift" (endring i kursiv). Et videre mandat bør ikke kreve mer rapportering, jf vår høringsuttalelse om NOKUTs strategi.
- *Om oppnevning av sakkyndige.* Universitetet er skeptisk til bortfallet av krav til fagkompetanse innenfor fagfeltet som skal evalueres. Hvis NOKUT ikke lenger blir pålagt å bruke ressurspersoner innenfor *fagfeltet*, fremstår begrepet uklart i forskriften, fordi NOKUT gis fullmakt til å definere hvilken kompetanse som anses nødvendig i ulike prosesser. Dersom krav til fagkompetanse bortfaller, bør komitéarbeidets legitimitet styrkes ved at NOKUT likevel må innhente råd fra "berørte parter" om egnet kompetansefelt, slik departementet anbefaler i sitt høringsnotat.

Dersom NOKUT i sterkere grad skal være i dialog med institusjonene om tilsyns- og kvalitetsutviklerrollen, bør dette vektlegges ved å tilføyes i forskriften.

- *Tilrettelegging og informasjon.* NOKUT må selvsagt få tilgang til nødvendig informasjon for å utøve tilsyn. Vi vil likevel foreslå at det vurderes å inkludere en formulering om å ta hensyn til institusjonenes ressursbruk for å skaffe informasjon.

Kapittel 2. Internt system for kvalitetssikring for institusjoner som tilbyr høyere utdanning:

- Universitetet i Bergen slutter seg til departementets vurdering om å ikke følge evalueringskomiteens forslag om å innføre en ordning med "re-audit" ved indikasjon på kvalitetssvikt. Vi tror også dette vil kunne være mer ressurs- og tidkrevende enn å åpne for at NOKUT kan bruke flere virkemidler, med forbehold som kommentert over. Vi støtter at dagens syklus for evaluering av kvalitetssikringssystemene beholdes.
- Vi slutter oss til forslaget om å utelate oppstillingen av hvilke moment systemet for kvalitetssikring skal inneholde, for å signalisere at alle sider ved utdanningen er underlagt krav til kvalitetssikring. Vi er skeptiske til forslaget om at '*alle prosesser*' med betydning for kvaliteten i utdanningen, inkluderer studentenes "*overgang til arbeidslivet*". Konkrete forhold i arbeidsmarkedet kan ikke være avgjørende for å opprettholde et utdanningstilbud eller ei. Ved universitetene er det flere utdanninger som ikke har direkte relevans i arbeidsmarkedet, men det gjør ikke utdanningene ugyldige. Dette bør ikke nedfelles som eksplisitt kriterium i forskriften.

Kapittel 3. Akkreditering av studier og institusjoner i høyere utdanning:

- UiB slutter seg til departementets forslag om å rasjonalisere prosessen med akkreditering av nye utdanninger fremfor å innføre en egen administrativ lisensieringsordning, som foreslått av evalueringskomiteen. Forskriften kan likevel inkludere ett av premissene i forslaget til lisensieringsprosedyre; at det i noen tilfeller kan være ønskelig at administrativt personale inkluderes i NOKUTs komitéarbeid.'

Kapittel 4. Fellesgrader:

- Universitetet i Bergen ønsker å rette oppmerksomheten mot punkt 1 i § 4-1. Etter vår oppfatning er det fornuftig å presisere begrepet fellesgrad. Vårt forslag er følgende: *To eller flere institusjoner kan i fellesskap utvikle et helhetlig studieprogram som fører til en grad som enten tildeles av partnerne i fellesskap og det skrives ut ett vitnemål, eller slik at hver av partnerne tildeler graden hver for seg. Hele programmet skal være godkjent ved hver partnerinstitusjon.*

Kapittel 6. Godkjenning av annen høyere utdanning:

- Universitetet i Bergen erfarer at antallet forespørsler om godkjenning av utenlandsk utdanning øker, det gjelder både den faglige godkjenningen institusjonene må vurdere og den ekstraordinære generelle og faglige godkjenningen som må foretas, der NOKUT på grunn av mangelfull dokumentasjon finner å ikke kunne foreta denne vurderingen. Dette gjør at behovet for et nasjonalt koordinerende rådgivningsapparat som tilføyd i forskriften, er økende. Tiltak for samordning av godkjenningspraksis vurderes som meget positive og betimelige.

Utover dette har Universitetet i Bergen ingen kommentarer.

Sigmund Grønmo
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør